

DAVID CLEMENT-DAVIES

Tűzhozó

*„Mesterien szőtt történet,
érdemes rá, hogy széles
körben olvassák.”*

RICHARD ADAMS

David Clement-Davies

Tűzhozó

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged

2009

David Clement-Davies Londonban él és dolgozik íróként, újságíróként. A munkájának köszönhetően sok furcsa és izgalmas dologban van része – átlovagolt már a Namib-sivatagon, delfineket figyelt meg Costa Ricán, búvárkodott Afrikában, és Kentben kiugrott egy repülőgépből 3000 méter magasról (természetesen ejtőernyővel). Szabadidejében gyakran lovagol a Richmond Parkban, ahol szereti meglesni a páfrány között kószáló őzeket és gímszarvasokat.

A *Tűzhozó* az első regénye. Második műve, a *The Sight* szintén a Macmillan Children's Book Könyvkiadó gondozásában jelent meg.

Vérfagyasztó akciójelenetekkel és drámai befejezéssel beteljesedő eposz!

Time Out Kids Out

Megható, lebilincselő mese szeretetről, hűségről, bátorságról, ármányról és nem utolsósorban egy izgalmas, új tehetség megjelenése.

London Parents' Guide

Ritkaság, hogy egy szerző első regénye ennyire magával ragadja az olvasót, mint a *Tűzhozó*. Provokatív, megható... hóseposz az állatvilágból. Sodró lendületű kötet bátorságról, hűségről, szeretetről és gyűlöletről.

Oxford Times Weekend

A természet, a hit, a hűség és a végzet mesteri ábrázolása mellett elsőrangú írói teljesítménynek lehetünk tanúi, mely remekbe szabott jellemábrázolással párosul.

Shelf Life

Igényes és ötletes első regény, amely nagy reményekkel kecsegtet.

Books for Keeps

Szüleimnek és Naiának

És Tornak meg Daisynek is, a Richmond Park emlékére.

Ajánlom Norma Chapman felbecsülhetetlen értékű kis útmutatóját a szarvasokhoz, és köszönöm Yolandának a Roehampton Istállókból, hogy lovagolhattam a Richmond Parkban; köszönöm Tim Boothnak a végtelen bátorítást, ügynökömnek, Caroline Walshnek, amiért azt mondta: „Sikerülni fog”, és hogy be is tartotta a szavát. Köszönöm Rebecca McNallynek az inspiráló és szigorú szerkesztést, és végül, bár sajnos ő már nem olvashatja, köszönöm barátnőmnek, a szenvedélyes állatbarátnak és szerető emberi lénynek, Helen Boydnak minden kedveségét, és azt, hogy kölcsönadta imádott tanyáját.

Élső könyv

1.

Születés és Jövendölés

*Ha a törvény szent oszlopa
mint száraz fa – porba hull,
eljövend az égi csoda,
s Herne népe felszabadul.*
— HERLA JÖVENDÖLÉS

Magányos gímszarvas legelészett a völgyben, a domboldalt borító kusza hangában. A szarvast vörösesbarna és aranyszínre festette a lemenő nap fénye, agancsai akár a csupasz tölgy vagy a korall ágai magasodtak az ég felé. Kapitális bika volt, büszke fején tizenkét ágú, erőt és kiválóságot hirdető koronával. Új fejdíszét nyári bársony borította, az a selymes, szürke háncs, amely az újonnan nőtt agancsokat védi. Koronája tövénél a szemágak íves, éles törökként mutattak előre. Ezek felett a kisebb mellékágak, s még feljebb a korona villaágai nyúltak teljes pompájukban a magasba. A bika vastag téli szőrzete nem fedte el a számtalan csata nyomát, a sok vágást és sebhelyet az oldalán és a combjain, sem a torkától a nyakán át a gerincéig futó, fakuló heget.

Nem volt szokatlan a szarvasok látványa akkoriban. A gímszarvasok sokkal többen voltak, mint manapság, de ritka volt az ilyen nagyszerű állat, e pompás agancsos fej.

A bika hirtelen megrezzent, és a nyugati lejtőn álló bükkfa felé pillantott. Hegyezte a fülét, izmai megfeszültek, kitágult orrlyukai párát leheltek. Lehelete felhőként függött a levegőben. Nagy szeme az alkonyatot fürkészte, nyugtalanul kémlelte a fák árnyékát. A szellőhordta szag azonban szétfoszlott, és a szarvas figyelme visszatért mohos legelőjére, s tovább keresgélte az aljnövényzetben a saftos nyári növényzárakat.

Ahogy legelészett, lábai előre-hátra ringatták testét, mint hullámok a tavat. Patája néha becsusszant a mély aljnövényzetben rejtőző gödrökbe, de az állat nem botlott meg. Pompás teste ösztönösen kiegyenlítette az egyensúly zavarát, akár egy hatalmas, kecses macska, így a bika a körülötte elterülő táj elválaszthatatlan részévé vált.

Az estével mélyült a csend is. A nyugalmat csak egy héja távoli vijjogása, egy éjszakai bagoly magányos huhogása, vagy egy fácán csörtetése törte meg, amint fedezékéből kitorve a homályba robbant. A mindennapi hangok nem ijesztették meg a tapasztalt állatot. Teste időnként megfeszült a hirtelen támadt zajok hallatán, de azután tovább evett. Egy ünőt vagy egy fiatal bikát talán nyugtalanítottak volna ezek a hangok, de nem őt, számtalan csata veteránját, aki oly sok évet töltött már a Hadtestben. Az éles szemű, gyors észjárású, erős Brechin, az Őrszemek kapitánya kiérdemelte a csordában elfoglalt helyét.

Egy növényektől bíborló sziklás dombocskán vastag rekettyeágot rágcshálva megállt. Felkapta a fejét, tekintetében ezúttal felismerés csillant, amikor újra megérezte a szagot. Dühösen fújtatott, és lábával dobbantott. Leszegte koronáját, majd az erdő északnyugati sarka felé nyargalt, megkerülve a völgyet, futás közben fejét csóválva. Az erdő szegélyéhez közeledve nagy ívben jobbra-balra kezdte ingatni agancsát, majd hirtelen, a fáktól alig három ágyrira megállt, és patájával erőteljesen dobbantott.

– Herla kémkedik herla után? – kiáltott dühösen.

Brechin a szarvasok nyelvén szólította meg saját fajtáját, de nem kapott választ. Egy vadászó sas távoli kiáltásán kívül semmi sem éledt az erdőben.

– Rajta, nem vagyok fiatal suta, hogy titokban koslass utánam! – folytatta Brechin. – Mutasd magad! Már a völgy túoldalán is éreztem a szagodat.

Erre megzörrentek a fák, és egy fiatal bika bukkant elő a levelek közül. A gímszarvas kilépett a tisztásra. Pofáját fekete folt díszítette, agancsát már négyszer is elhullajthatta – nyolcágú volt, villaágai és középágai végén két-két elágazással. Vastag bársony borította ékességét. Brechin tekintete megenyhült kissé, amint felismerte a Hadtest egy ifjú tagját.

– Bandach – szólította meg a kapitány hűvösen –, sosem hittem volna, hogy az erdőben találalak, amint lopakodva jársz-kelsz, akár egy eltévedt brailah.

A fiatal bika koronája azonnal felemelkedett. Egy szarvast *brailah*-nak, vagyis sündisznónak nevezni gorombaság.

– Nem vagyok brailah, Brechin kapitány – felelte a jövevény kihívóan –, és kiállok bárkivel, aki így nevez.

– Bátor beszéd, Bandach – mosolygott Brechin. – És most elmondhatnád, miért leselkedsz utánam, mióta feljöttem a dombra.

Bandach pillantása megrebbent, de állta a kapitány tekintetét.

– Üzenetet hozok Drailtól.

Brachin nyugodtan bólintott.

– Lám, lám! Tehát már te is Drailnak kémkedsz – szólt szomorúan.

Drail és Sgorr kémei mindenhol jelen voltak.

– Figyeltelek, Brechin kapitány. De nem kémkedtem. Bandach nem kémkedik senkinek. Még Minden Csordák Vezérének sem.

– Minden Csordák Vezére! – horkant fel Brechin megvetően. – Én a te helyedben nem venném a számra ezt a címet ilyen fiatalon. Drail talán nem elégszik meg egyetlen csorda irányításával?

Bandach nem felelt.

– Jól van hát – folytatta Brechin legelést színelve, de lankadatlan figyelemmel –, halljam az üzenetet!

– Drail összehívta a tanácsot – szólt Bandach. – Larn idején találkoznak.

– Folyton csak találkozók és tanácskozások. Az a puhapata másra nem is tud gondolni? Nos, mondd meg Drailnak, hogy nem érek rá!

– De kapitány...

– Elég ebből! Drail jól tudja, hogy az egyik ünömnek közeleg az ideje. Vele kell lennem.

Bandach idegesen toporgott. Brechin híres volt arról, hogy amikor csak tudta, kimutatta, mennyire nem tiszteli Drailt, és sokan csodálták is ezért. Maga Bandach is, de a parancs ilyen nyílt semmibe vételével komoly bajt is okozhatott. Drail szemrebbenés nélkül megbünteti az ilyen üzenet hozóját.

– Brechin kapitány – folytatta a fiatal bika udvariasan –, mit mondhatok, mikor érkezel?

Brechin átnézett a völgy felett. A fények gyorsan halványultak, és a terjedő homályban böglyök felhői dongtak. Mély csend ereszkedett a völgyre, és ahogy a szarvas felnézett, látta, amint az Esthajnalcsillag megjelenik az ég sötétlő kékjén. Közeledett a *Larn* ideje, amikor az Esthajnalcsillag fényénél összegyűlik a kérődző herla, hogy megvitassák a nap eseményeit.

– Amikor majd tudok, Bandach – mordult fel Brechin. Azzal türelmetlenül megrázta a fejét, megfordult, és elügetett az erdő széle felé. Mielőtt azonban kiért volna az erdőből, megállt, és visszanezett. – És Bandach – erős hangja visszhangzott a völgyben –, ha muszáj, mondd meg neki, hogy elnézést kérek. Herne legyen veled!

S ezzel Brechin eltűnt.

A fiatal szarvas mozdulatlanul állt. Reszketett, de nagyon megkönnyebbült, hogy Brechin elvette az üzenet élet a bocsánatkéréssel. Az utóbbi időben Drail egyre kiszámíthatatlanabb volt. Mire a nap eltűnt a horizonton, Bandach – szívében új elhatározással – biccentett.

– Veled is! – suttogetta, majd eltűnt a fák között.

Mire Brechin hazaért a völgybe, az Esthajnalcsillag már fényesen ragyogott. Megállt a dombtetőn, és lenézett a csordára. Mintegy kétszáz, nyugodtan legelésző gímszarvast pillantott meg. Egyesek már

lefeködtek kérődni, felöklendezték az egész nap gyűjtögetett, eddig a gyomrukban tárolt fűvet, kérgeket és bogyókat, s kitartóan kérődztek a tápláló nedvekkel teli, dús falatokon.

A völgy alján elterülő tisztáson jórészt tehenek álldogáltak, a csorda nőtény tagjai, mohón szopó, vagy lábaik alatt megbújó borjaikkal. Feljebb, a domboldalon a fiatal bikák csoportokba verődve legelésztek, néhányan odalent a szurdokban magányosan, az idősebbek pedig még feljebb, a dombon. A vad gímszarvas hímjei és nőtényei külön, gyakran nagyobb távolságokra élnek egymástól, kivéve *Anlachkor*, azaz szarvasbögés idején, amikor a bikák háremalapításért és a nőtények birtoklásáért viaskodnak. Szokatlan volt ilyenkor júliusban, hogy ilyen közel voltak egymáshoz, hiszen majdnem minden ünő hetekkel ezelőtt megellett. A kicsinyek már barátkoztak egymással, s fiatal lábaik erejét próbálgatták.

Brechin észrevett egy – két párzási időszakkal ezelőtt a háremébe tartozó – tehenet és egyéves forma borját, akik a közelben legelésztek. Brechin vérvonala erős volt a csordában, fel is ismerte egyik borját. Már növekedett első koronája, és Brechin elmosolyodott, amikor rájött, hogy még az ifjonc nevét sem tudja. Nem baj, gondolta. Így volt rendjén: amíg a borjú a tehénnel van, ő távol tartja magát tőle. Majd ha másodszor, harmadszor váltja a koronáját, Brechin megismerkedik vele, és elkezd tanítani, hogyan válják belőle jó Őrszem.

Amíg nézte őket, gyomrában érezte azt az erős védelmező ösztönt, amely az Őrszemek sajátja, s megkönnyebbült, hogy látta a társait a környező dombokon. Koronájuk kiemelkedett és eltűnt, ahogyan legeltek és figyelték a nyugodt estét. Kivette Szürkenyak vaskos, bozontos alakját, Tarn gyors, fiatalos mozdulatait, Crinnan bokros agancsát. Brechin lassan továbbsétált, míg fújtatást nem hallott a balján. Két bika futott elé.

– Ki van ott? Hernling vagy lera? – kérdezte egyikük.

Lerának neveznek a szarvasok minden teremtményt, az embert kivéve természetesen. Saját magukat azonban megkülönböztetik a többi állattól: ők *hernlingek*, vagyis az erdő istenének, Herne-nek különös kegyét élvező lények.

– Hernling – felelte Brechin –, az erdő barátja.

– Jöjj hát, és könnyed léptekkel járj! – hangzott a hivatalos üdvözlés, és a két szarvas Brechin mellé lépett. Spey volt az és Straloch kapitány. Mindketten tizenkettes szarvasok voltak, mert agancsuk tizenkétfelé ágazott.

– Brechin – szólt Straloch izgatottan –, alig hallottuk érkezésedet.

– Tudom, Straloch – válaszolt Brechin mosolyogva. – Mi újság a csordában?

– Nyugodt az este. Tarn kiszagolt egy rókát a pataknál Larn előtt, de elvesztettük a nyomát. Figyelmeztettük a teheneket, hogy legyenek óvatosak.

– Jól van – bólintott Brechin. – Legyen gondod rá, hogy tényleg résen legyenek!

A szarvascsorda a borjadzás után a legsérülékenyebb. A csorda folyamatos fenyegetettségben él, és a rókák képesek elragadni egy-egy borjút. Újszülött borjaik miatt a tehenek könnyen megrémülnek, így a borjak elvesztésén túl a pániktól is tartaniuk kellett. A szarvas prédaállat, de amikor a csordában nagyon fiatal borjak vannak, a szokásaik nagyban megváltoznak. A pánikszerű menekülés katasztrófális lehet a borjakra nézve, ezért a csorda ilyenkor meghúzódik egy védett völgyben, mint most is, és az Őrszemekre bízzák a ragadozók elűzését és a harcot, ha az szükséges.

– Mi történt a tanácskozáson? – kérdezte Brechin.

– Tanácskozás? – kérdezte meglepetten Spey. – Nem hallottunk semmiféle tanácskozásról.

– Gondoltam – bólintott komolyan Brechin.

– Valami baj van, kapitány? – kérdezte Straloch.

– Lehetséges. Drail üzent, hogy összehívta a tanácsot. De az Őrszemek mind itt vannak. Tudja, hogy a tanács nem ülhet össze az Őrszemek kapitányai nélkül.

– Hívjam ide őket?

– Ne, Spey. Maradj és figyelj! A borjak fontosabbak.

Ezzel Brechin lefutott a dombról. Ahogy leért a legelőre, egy csapat katonát pillantott meg, akik felfelé ügettek a szemközti dombon

a Nagy Tölgy irányába. Tehát *valóban* találkozó készült. A telihold éles, kék fényében Brechin felismerte Drail hatalmas alakját a gyülekező bikák soraiban. Undorral mordult fel, amikor észrevette a mögötte lépkedő, agancs nélküli szarvast. Sgorr volt az, Drail helyetese.

– Gyűlölet és félelem – mondta Brechin csendesen –, ezt terjesztik a csordában. És kegyetlenséget.

Brechin nyugatnak fordult, a völgy alján csobogó kis patak felé. Nem messze, a víz melletti iszapos talajon egy tehén dagonyázott a pompás, hűsítő sárban. Brechin átvágott a patakon, a fákat szegélyező zöld növények felé, ahol hat vagy hét tehén kérődzött kitaratóan rágcsálva, majd amint meglátta a magányos berkenyét, Brechin előresietett.

A berkenye alatt Szelence feküdt a magas fűben, az ünő, akit Brechin megemléített Bandachnak korábban. Hasa mindenórásan domborodott, álmában lágýéka hangtalanul emelkedett és süllyedt. Teste időről időre megrándult a fájdalomtól. A tehének leghamarabb kétévesen párzanak, különösen az erdei szarvas, amely hamarabb válik ivaréretté, mint a síkságokon élő, de a szaporodási szokásaik sokfélék. Szelence most ötéves volt, és az elmúlt tél végén páرزottak Brechinnel. Négyévesen még nem volt épp túl idős az első páرزáshoz, de a csordában már azt suttozták, hogy a gyönyörű tehén az igazinak tartogatja magát. A vemhessége is szokatlanul hosszú volt, így Szelence az utolsók között ellette meg borját. Brechin tudta, hogy ez a borjúra és a tehenre nézve is veszélyes lehet.

Tehene oldalához lépett, és ahogy lenézett rá, sötét szemében aggóadás és szerelem csillant. Szelence elvesztésének még a gondolata is fájdalommal töltötte el.

Páرزás után a gímszarvasok elválnak, és nem mutatnak különösebb érdeklődést egymás iránt egészen az ellésig. Annak ellenére, hogy Brechin erejének és bátorságának köszönhetően hét tehenet is megnyert magának, szokatlan rajongással viseltetett Szelence iránt. Mivel tudta, hogy a tehennek gondjai vannak a borjúval, az elmúlt nyolc napban vele volt.

Párzásukban az volt a legfurcsább, hogy Brechinnek még csak el sem kellett nyernie Szelence kegyeit a bögés idején. Amikor a bikák a tehenekért harcolnak, a völgyek visszhangzanak az agancsok csatogásától. Miután a győztesek kiválasztották párjukat, egy vagy két fiatalabb hím előlép a megmaradt tehenekért. Gyakran megtörténik, hogy egy bátor tehén maga választ párt a bikák közül. Vállalja a veszélyt, hogy felöklelik. Amikor Szelence előlépett, és felemelt fejjel, ahogy ez elvárható volt, szájával megérintette Brechin koronájának rózsatövét, a bika egyszerűen viszonzta gesztusát, majd együtt elsétáltak. Mindenki egyetértett: Herne áldása van a páron.

Mindenki, csak Drail nem. Magának akarta Szelencét, s amikor a tehenet az Őrszemek kapitányával látta, emészteni kezdte a féltékenységet. Talán ezért is változott meg ennyire, gondolta Brechin, amint lenézett gyönyörű párjára. Lehajolt, és megnyalta a tehén fejét.

– Szelence – suttogta gyengéden. – Szelence! Ébredj!

A tehén kinyitotta a szemét, és megpróbálta felemelni a fejét.

– Brechin. Elaludtam.

– Feküdj csak nyugodtan! Pihened kell, hogy megerősödj.

– Bocsáss meg! – mondta a tehén, miközben visszahanyatlott a fűbe. – Túl gyenge vagyok.

– Mikor jön el az időd?

– Közel van már. Nagyon közel. Rugdos, akár Herne.

– Te leszel az utolsó?

– Igen – felelte a tehén. – Páfrány is megszült ma reggel.

Brechin ismerte a tehenet. Egyik Őrszemének, az öregedő, tíz év körüli Salen párja volt az ősszel. Páfrány lassú, félénk ünnő volt, de Salennek még így is szerencséje volt vele. A bika az előző nyáron csúnyán elesett, és ez volt Őrszemként töltött utolsó párzasi időszaka. Szerencsés volt, hogy egyáltalán akadt párja, nem beszélve egy újszülött borjúról.

– Salen nagyon büszke lesz a kis bikára – szólt vidáman Brechin –, vagy ünnő lett?

Szelence szomorúan nézett vissza párjára.

– Egyik sem, Brechin. Halva született.

Szelence a fák felé pillantott, ahol egy tölgy árnyékában Brechin megpillantotta Páfrányt. Csendben állt a fűben. Fejét kissé félrebillentette, combja meg-megrándult, és orrával bökölte a lábainál fekvő élettelen kis testet. Egy halott borjú felett állt.

Szelence visszafeküdt. Az anyaszarvas és halott borja az erdő egyik legfájdalmasabb látványa. A tehén a borjával marad napokig, vár, hátha az megmozdul, nógatja, hogy egyen. Egy idő után, végtelen zavarodottsággal telve, egyszerűen otthagya.

– Ne aggódj! – szólt Szelence, megérezve Brechin aggodalmát. – Páfrány gyenge, de én szép kis Őrszemet szülok neked.

– Szelence – suttogta Brechin –, itt kell hagyjalak egy kis időre. Drail összehívta a tanácsot a Nagy Tölgyhöz.

– És az Őrszemek?

– Bandach szerint mindenkit hívatott, de amikor visszaértem a völgybe, senki nem tudott semmit.

Szelence megpróbálta ismét felemelni a fejét. A szarvas legfőbb fegyvere a sosem szűnő veszélyérzet.

– Légy óvatos! – kérte. – Tudod, milyen féltékeny Drail.

Brechin dühös volt.

– Ha téged akar, meg kell küzdenie velem Anlachkor – felelte. – Ez a törvény. És ha verekedni akar, azt a vén puhapatát fél pár aganccsal is legyőzöm. Még törött aganccsal is.

– Igen. De ott van Sgorr és a fiatalabb bikák is. Ők nem tisztelnek senkit és semmit. Légy óvatos, ez minden!

– Óvatos leszek, és amikor visszajövök, nem hagylak el, amíg meg nem születik a kicsi.

Brechin gyengéden Szelence fülei közé nyomta az orrát, és elfordult. A patakon túl legelésző öreg tehénhez futott.

– Bhreac – szólította meg –, Szelence nemsokára szülni fog, és aggódom. Figyelnél rá a kedvemért?

Bhreac sértetten nézett Brechinre, mert – bár már nem volt fiatal – nem kedvelte a bikákat, még akkor sem, ha egy Őrszem kapitányról volt szó. Mindenesetre engedelmesen meghajtotta a fejét. Brechin megnyugodott egy kicsit, és elügetett a gyülekezőhelyre. A hold

útjának felén járt az égen, és a távolban a Nagy Tölgy körül bikák gyülekeztek. Amikor Brechin felhágott a dombra, Szelence nyugtalanul mozgolódni kezdett a berkenye alatt. Tekintetét elfelhőzte a fájdalom köde, és nagy nehezen lábra állt. Eljött az idő.

Igaza volt Brechinnek: Drailt fél agancssal is legyőzte volna. Drail öreg volt – majdnem tizenegy éves – és sánta, s még ha sok fiatal bikához képest jól is tartotta magát, nem volt ellenfél a csorda legnagyobb harcosa számára. Brechin megverte volna Drailt fénykorában is, bár véres küzdelem lett volna. Sosem állt szándékában, hogy a csorda vezére legyen, de az utóbbi időben egyre közelebb és közelebb került ahhoz, hogy elvitassa Drail vezérségét.

A szarvascsordák szerkezete nem túl bonyolult. Családi és baráti kapcsolatok laza szövevényeként él két-háromszáz szarvas egy nagy csapatban. A szarvasbikák mindegyike a Hadtesthez tartozik, amely a Csorda Vezérének tartozik hűséggel. Ők a katonák. Emellett az Őrszemek csapatát azok a magányos természetű bikák alkotják, akik erejük és bátorságuk folytán hivatottak erre. Az Őrszemek felderítők és harcosok, akik új legelőket kutatnak fel, és a ragadozók nyomát fürkészik a csorda védelmében. Az Őrszemek vezetői a kapitányok, olyanok, mint Brechin.

Ezek az egyszerű szerveződések erős egységbe gyúrnak a csordát, kivéve a késő tavaszt, amikor a szarvasok elhullajtják agancsukat, és a rangsor felborul, valamint Anlach idején, kora ősszel, szarvasbőségkor. A bőség a szarvasok életében az év legfontosabb eseménye, amikor a hímek megküzdenek a nőstényekért, és újra felállítják a rangsort. Ekkor, és csakis ekkor léphet elő egy bika a csorda vezérévé, ez általában négy- vagy ötvenként történik meg. Drail vezérsége már hat éve töretlen volt.

Nem azért, mert nem akadt bika, aki kihívta és legyőzte volna őt, hanem mert a csordában új rend született. Drail a Hadtest soraiból maga köré gyűjtött egy hűséges csapatot. Ez volt a *Draila*. A draila-bikák az ő testőreiként és egyfajta titkos rendőrségként működtek, kémkedtek a Hadtest tagjai és a tehenek után, s az elégedetlenség

legapróbb jelét is jelentették. A csorda többi tagja neheztelt a Drailára, és félt tőlük. A csoport legveszélyesebb tagja Sgorr volt, az agancs nélküli bika.

Sgorr nem a csordában született, csupán három nyárral korábban tűnt fel az északi dombokon. Az egyik szemén sebesült, fiatal bika élelmet kért, és azt állította, elszakadt a saját csordájától, miután megtámadta egy farkas. Sok sötét pletyka terjengett körülötte. Néhányan azt mondták, szörnyű titka van. Mások azt állították, hogy lepaktált az erdőistennel, és áruulásért elűzték a csordájából. Néhányan még azt is megkockáztatták, hogy megszegte az ősi törvényt, és az emberek között időzött.

Bármi volt is az igazság, Sgorr gyorsan elnyerte Drail bizalmát, és fiatal kora ellenére magas posztot töltött be. Drail gyorsan öregedett, s ahogy egyre jobban lesántult, attól tartott, előbb vagy utóbb elűzik. Sgorr ezt a félelmet használta ki. Ő javasolta a Draila megalapítását két évvel korábban, és személyesen is közreműködött a fiatal bikák kiválasztásában: ügyesen kiválogatta a Hadtest legelégedetlenebb tagjait, és gyorsan elő is léptette őket.

Bár látta, hogy a fiatal bika nagyon okos, Brechin a kezdetektől fogva bizalmatlan volt Sgorral szemben, és már a kezdet kezdetén ellenezte, hogy az új szarvast befogadják a csordába. Ennélfogva csendes ellenszenvvel figyelte Sgorr minden lépését. Brechinnek egy gyengéje volt: elsősorban katona és Őrszem volt, ezért inkább nem folyt bele a csorda politikai ügyeibe.

Egészen addig, amíg Sgorr nem akarta magához ragadni az Őrszemek irányítását is, amivel Brechin nyíltan szembeszállt. A többi kapitánnyal együtt patával-agancsral tiltakozott Drail azon szándéka ellen, hogy a Draila tagjait felvetesse az Őrszemek közé. Drail ezt azzal bosszulta meg, hogy az Őrszemeket mind távolabb és távolabb, egyre veszélyesebb és szükségtelegebb őrzáratokra küldte. Az Őrszemek hat tagja veszett oda tavasz óta. Három ember ölt meg. Ketten nyomtalanul eltűntek, köztük Brechin bátyja, Fehérláb is.

Eközben Drail ambíciói a hatalmával együtt kezdtek mindent túlszárnyalni. Hatalma már túlnőtt a csordán; Minden Csordák

Vezérének kiáltotta ki magát, amiért Brechin ki is gúnyolta. Ez a cím sokkal több volt egy névnél vagy Drail hiúságának jelenél, mivel az Alföld vörös gímszarvasai elismerték a hatalmát, és Anlach előtt hűségesküt tesznek neki. A Nagy Szárazföld legnagyobb gímcordája volt Drail csordája, és elnyerte a többi vezér támogatását azzal, hogy védelmet ajánlott az ellenségeikkel szemben. Drail módszere ragályként terjedt, és az új rend most már a Nagy Hegységtől északra egészen a Felföld pereméig teret hódított.

De Brechin szerint a Draila legnagyobb veszélye a csordán belülről leselkedett, mert a draila-bikák egyre agresszívebbek lettek. A szarvasokra a ragadozókon, az éhezésen és a betegségen túl a legnagyobb veszélyt a szarvasbögés során szerzett sérülések jelentik. Ugyan a bikák gyakran verekszenek, főleg a bögés idején, de ezeknek a csatáknak többnyire nagyobb a füstje, mint a lángja, és ritkán végződnek komoly sérüléssel. Halálos sebről még nem is hallottak eddig, de mostanra ez is megváltozott. A harcok egyre kegyetlenebbek lettek, és Sgorr még arra is megtanította a fiatal bikákat, hogy teljesen új módon használják agancsaikat: hogyan élesítsék azokat a sziklákon, köveken, s hogyan találják meg a másik testének legsérülékenyebb pontját. Az elmúlt ősszel sokkal több sérülés történt, mint addig bármikor, és egy hím, aki két draila-bikával keveredett verekezésbe egy tehénért, meg is halt.

Drail vezérsége alatt a tehenek szokásai is megváltoztak. Hatalomvágya miatt a teheneket arra kényszerítették, hogy sokkal közelebb éljenek a bikákhoz. A csorda elvesztette a mozgékonyosságát, és már három év óta ugyanabban a völgyben tanyáztak. Brechin ezt nem helyeselte, bár nagyon boldog volt, hogy közel lehet Szelencéhez.

Miközben felkaptatott a dombra, Brechin ismerős hangot hallott a sötétben. Ez egy időre elterelte figyelmét sötét gondolatairól. Egy csapat fiatal szarvas ült körben a fűvön, maguk alá húzott lábakkal, tágra nyílt szemmel figyelték a hozzájuk beszélő öreg szarvast. Legtöbbjük kilenc hónapos lehetett, és már nem szopott. De még elég fiatalok voltak ahhoz, hogy lekösse őket egy szép mese.

– Réges-régen, amikor az erdő még fiatal volt – mesélte az öreg Vakmag, a csorda mesemondója –, Csillagos Homlokú ellopta Herne varázsagancsait, és azóta a szarvasok szabadon járnak, akár a szél.

– Ugyanazok a régi mesék újra és újra – nevetgélt magában Brechin. Sok hideg téli éjszakán ült ő is Vakmag lábainál, hallgatva a varázsagancsokról, a bűvös erdőről és Herne-ről szóló meséket. A vén bika akkor sem tűnt fiatalabbnak.

A csordában senki sem tudta, hány éves Vakmag valójában. Beszélték, hogy tizenöt, vagy talán még több. A szarvasok nyolcévesen vannak életük virágjában, és általában tizenhárom évig élnek, de kivételes körülmények között akár húsz vagy még több nyarat is megélhetnek. A fiatal szarvasok kivételével nehéz megállapítani egy bika korát a koronája alapján. Bár az ágak száma és mérete általában az állat korát is jelzi, mégis az öt-, hatévesnél fiatalabbak között is látni néhány tizenkettes szarvast. Vakmag szép homlokát nemes, tizennégy ágú korona díszítette. A szarvasbikák agancsa a koruk előrehaladtával meggyengül, sosem lesz olyan erős, mint a legszebb éveikben volt. Vakmag koronája is visszafordult már.

– Nos, ma estére ennyi elég lesz – szolt Vakmag váratlanul. – Anyátok engem szid majd reggel, ha tovább maradtok.

– De mi történt Csillagos Homlokúval? – kiáltott egy lelkes hang hátulról.

A borjak csatlakoztak.

– Igen, igen! Hogy lopta el az agancsokat? Rajta, Vakmag! Folytasd!

Az öreg bika kuncogott magában.

– Jól van, de sipirc haza! Ígérjétek meg!

– Megígérjük – felelt a kórus, az elsőként méltatlankodó borjat kivéve.

Vakmag épp belekezdett a történetbe, amikor Brechin felbukkant mögöttük.

– Nos, lássuk! Igen. Sok napon át vándorolt Csillagos Homlokú az erdőn át, szélben, hóban. Rókák és farkasok üldözték, de ő mindig gyorsabb volt náluk! Aztán, végül átkelt a Nagy Szurdokon,

és belépett Herne Erdejébe. Tovább vándorolt, amíg a tisztásra nem ért, és megpillantotta Herne-t, aki egy vadrózsabokor alatt aludt. Fehetett, egy tölgyfára felakasztva függtek az agancsai, amelyeket mindig levetett, amikor pihent.

A gyerekek izgatottan fészkelődtek a fűben.

– Nos, köztudott, hogy csak Csillagos Homlokú tud olyan könynyedén járni az erdőben, hogy ne ébressze fel Herne-t, és így, nagyon lassan ellopódzott az alvó szarvasisten mellett, s patahegyre állva az orrával lepiszkálta az agancsokat a fáról, majd a saját fejére tette őket.

Vakmag baljós szünetet tartott.

– Jó, de aztán mi történt? – kérdezte egy kíváncsi borjú.

– Akkor egy hirtelen mennydörgés rázza meg az erdőt, és Herne felébredt.

A kíváncsi borjú közelebb húzódott a társaihoz.

– Mikor Herne látta, hogy nincsenek meg az agancsai, talpra szökkent, patáival dobbantott és haragosan fújtatott, vörös szemei lángot szórtak, és hatalmas, zengő hangja megrázta a bokrokat: „Ki merészelt felébreszteni az erdő szellemét? Ki merete ellopni Herne agancsait?” El tudjátok képzelni, Csillagos Homlokú hogy megrémült Herne haragjától, de összeszedte a bátorságát, és azt felelte: „Én voltam az, a Csillagos Homlokú szarvas. Én viselem a koronádat.” „Add vissza! – kiabált rá Herne dühösen, és nekironított Csillagos Homlokúnak. De amaz viselte a varázskoronát, s így egyetlen ugrással átugrott Herne feje fölött, és a tisztás távoli szélén ért földet. Herne utánafordult, de tudta, hogy amíg Csillagos Homlokú viseli a varázskoronát, sosem éri utol. Rádöbbsent, hogy legyőzték.

„Mi az, amit keresel?” – kérdezte Herne kissé nyájasabb hangon.

„Nem mást, mint amit te – felelte a bátor Csillagos Homlokú.
– Agancsot keresek a szarvasoknak, hogy megvédhessék magukat a Lerától. Nem túl nagy kérés, Herne Nagyúr, mert hernlingeek vagyunk, s úgy járjuk a világot, hogy semmi sem óv minket, csak az érzékeink és fürgeségünk.”

Herne gondolkodott egy ideig, aztán válaszolt: Jól van, Csillagos Homlokú, de biztosan ezt akarod?

– Biztosan – felelte Csillagos Homlokú, s ezzel visszaadta az agancsokat az istennek.

Amikor Herne visszakapta a koronáját, nagyon ijesztőnek látszott, figyelmesen ránézett a Csillagos Homlokúra, és furcsa hangon így szólt: Csillagos Homlokú, bátor és bölcs hernling vagy, ezért teljesítem a kívánságodat, bár elűzhetnélek innen, ahogy a szél űzi az őszi leveleket. De amit kérsz, csak a hozzád hasonlóknak adom, a harcos kedvű, fiatal bikáknak. A teheneknek nem. És, mivel te elloptad tőlem a koronámat, a szarvasok is elhullajtják majd az agancsukat minden évben. Amikor a tavaszi esők áztatják a földet, a fejetek kopasz lesz és meztelen, hogy minden lera nevetessen rajtatok. Aztán, amikor a tavaszi virágok kinyílnak, és beköszönt a nyár, a koronátok újra kinő, mint az ágak a fán. És azt mondom: amit akartok, veszélyes, gondold meg hát jól!

Csillagos Homlokú olyan büszke volt győzelmére, hogy alig hallotta Herne figyelmeztetését, és biztosította az istenséget, hogy mást sem kíván jobban, mint agancsokat.

Legyen hát, Csillagos Homlokú – szólt Herne. – Menj oda ahhoz a tölgyfához. Bár a fa télen kopár, a tövénél mégis találsz egy levelet. Az a levél egész évben nő, mert tele van Herne szellemével. Edd azt meg, és a kívánságod teljesül.

Csillagos Homlokú odalépett hát a tölgyhöz, meglátta a falevelet, ami száraznak és halottnak látszott, de a szára még tartotta. Óvatosan meghúzta, a levél lejött a száráról, és ott állt Herne Erdejében, rágcsgálta a levelet. Keserű volt és földszagú, mint a tőzeg és az égett páfrány, s amikor befejezte, csak állt ott és pislogott, várta, hogy történjen valami. Herne eltűnt.

– Megtréfált – szólt Csillagos Homlokú mérgesen, mert semmi nem történt. De hirtelen, mintha a föld megrázkódott volna, Herne újra megszólalt, és a hangja ott volt mindenütt.

– Csillagos Homlokú! – szólította meg a szarvast. – A kívánságod teljesült. De mert loptad az ajándékot, a kívánságod áldás és átok lesz minden herlán. Reszkess, Csillagos Homlokú, és fuss!

Csillagos Homlokú szörnyű fájdalmat érzett a fejében, vakító fényt látott, és rémülten elrohant. Átvágtatott az erdőn, a faágak felsértették az oldalát, a combját, lehorzsolták a pofáját, s míg futott, iszonyú fájdalom üldözte, mintha a feje ketté akart volna nyilni.

Úgy érezte, örökké futnia kell, s a fák csak úgy suhantak el mellette. De végül mégis enyhült a fájdalom, végre kiszabadult Herne Erdejéből, és egy napsütötte, tiszta vizű tó partján találta magát. A kimerült Csillagos Homlokú lehajtotta fejét, hogy igyon, és megpillantotta saját tükörképét. Menekülés közben arcát összekarmolták, megsebezték a faágak, tiszta szemével hunyorgott a vakító napfényben, s homlokán csodálatos korona díszlett, hatalmasabb, mint amit szarvas valaha látott. Hát így szerzett a bátor Csillagos Homlokú agancsot a herlának.

Az összegyűlt borjak némán, elragadtatással hallgatták a történetet.

– Nos – törte meg Vakmag vidám hangja a varázst –, melyik ifjú tudja megmondani, miért áldás és átok egyszerre Herne ajándéka?

A fiatal szarvasok csodálkozva néztek egymásra.

– Nos, senki sem tudja? Mit tanítanak nektek manapság?

A borjak hirtelen felkapták a fejüket, a hátuk mögül érkező hang hallatán.

*„Hernling agancsa áldás és átok,
Küzdelmes sorsotok ő rója rátok:
Segít megóvni népes csordátok,
S ti Anlachkor egymás vérért ontjátok!?”*

– Brechin kapitány! – köszöntötte az érkezőt a meglepett mesemondó. – Észre sem vettem, hogy itt vagy.

– Bocsáss meg, Vakmag – mondta Brechin, miközben belépett a körbe –, akaratlanul is hallgatóztam. Még mindig nagyszerűen mesélsz.

Vakmag el volt ragadtatva.

– Ifjak, megfeledkeztek a jó modorról? Üdvözlöljétek az Őrszemek legbátrabbikát, Brechin kapitányt!

A legtöbb borjú annyira le volt nyugözve, hogy szinte földbe gyökerezett a lábuk.

– Maradjatok csak ülve, kedveskéim! Nem zavarlak tovább, Vakmag – szolt Brechin –, máris túl sokáig időztem. Folytasd a mesét!

– Nem, kapitány – felelt a mesemondó egyszerre büszkén és zavarodottan. – Késő van már, és ha csak ülünk itt, hogy lesz ezekből a borjából bátor Őrszem? Rajta, menjete!

Néhány borjú zúgolódni kezdett, és egy ifjoc a hátsó sorból felkiáltott:

– Mondj még egy mesét, Vakmag! Az Első Kőről!

– Igen, mesélj még! – csatlakozott egy másik.

– Ma már nem! Majd holnap elmesélem. Megígérem.

– Mesélj Füzéről, a Tehenek Anyjáról!

– Nem is, inkább a Jövendölésről! – szolt az első ifjoc, akit Lychennek hívtak.

– Igen! – csatlakoztak a többiek is. – A Jövendölésről!

– Csendet! – csattant Vakmag hangja dühösen. – A Jövendölés nem borjajknak való. Az a Lore része. És most elég a butaságból!

– Fogadok, hogy Brechin kapitány is hallani akarja – mondta bölcsen Lychen. – Kérlek, Vakmag.

– Bekötöm a szádat, ha nem maradsz csendben! – dühöngött Vakmag. – Brechin kapitánynak sokkal fontosabb dolga van, mint hogy egy csomó kis puhapatát meg egy vén mesemondót hallgasson!

De az ifjocok nem hallgattak Vakmagra. Brechint figyelték.

– Kérem, Brechin kapitány, uram – szólította meg Lychen –, ugye hallani akarja?

Brechin lenézett a fiatal szarvasra, és a szívét hirtelen összeszorította az aggodalom. Szelence. De azért mosolygott.

– Ha Vakmag hajlandó elmondani – felelte –, megfizetlek vele.

– Hurrá! – kiáltoztak az ifjocok boldogan. – Gyerünk, Vakmag, mondd már! A Jövendölést! A Jövendölést!

– Jól van – felelte Vakmag feszülten –, ha a kapitány ragaszkodik hozzá. De mindannyian legyetek csendben! Ez nem tréfa.

Az ifjancok már elcsendesedtek, amikor Vakmag nekikészülődött. Még Brechin hátán is végigfutott a hideg, amint a vén bika hátravetve bütykös agancsait, lehunytt szemmel, mintha a holdhoz beszélne, rákezdett:

*Ha a törvény szent oszlopa
mint száraz fa – porba hull,
eljövend az égi csoda,
s Herne népe felszabadul.*

*Homlokán a tölgylevél-jel,
Fiú, kit szült más anya,
űzött vadként nappal s éjjel
érti, mit mond a Lera.*

*Sűrű cserjén át utat tör,
Merre szarvas nem jut el,
sötét titkok tudójával –
az emberrel áttelel.*

*Patak vize, tűznek lángja,
Föld és ég mind összeér,
Hogy fájdalmát orvosolja,
S Chain Szigetén béke kél.*

*Ha a tavasz bontja szirmát,
míg ő szélben s fagyban él,
Törve vad hadak hatalmát,
csordájához visszatér.*

*A hazug vezér szavára
Árnyékba borul a nap,
S minden Herla ellensége
a gonosszal összecsap.*

*Legyen bár ember vagy állat,
titka egy – az áldozat,
Hol igazságod találtad,
Herne szíve ott lángra kap.*

*Holdfény-borjú lett a király,
szól a Herla éneke,
történetét így hirdesse
a Gyógyító gyermeke."*

Vakmag befejezte az éneket és felnézett. Lány szellő zörgette a füvet. Brechin megborzongott. Régi sebhelye hirtelen kínozni kezdte. A szarvasok csendben néztek egymásra, és Vakmag megrázta fáradt fejét.

– Jól van – szólt végül. – Ideje menni.

Az ifjancok ellenkezés nélkül felszedelőzködtek. Köszönetet mondtak Vakmagnak, és futásnak eredtek a domboldalon, vissza az anyjuk mellé. Csak egyetlen borjú maradt Vakmag mellett. Lychen.

– Mit jelent? – kérdezte halkán. – Mit jelent a Jövendölés? Igaz történet?

– Hogy mit jelent? Miért nem kérdezzük meg inkább Brechin kapitányt?

Brechin a Nagy Tölgy felé tekintve állt a tisztáson.

– Elnézést, uram – szólította meg Lychen kissé feszülten –, tudja, hogy mit jelent a Jövendölés? Vajon igazat szól?

– Nem tudom, gyermekem – nézett le rá a kapitány. – Csak azt mondhatom, hogy több az igazság Vakmag meséiben, még ha csak mesék is, mint sok bika szívében. Hallgasd figyelmesen a történeteit! És most menj, dolgom van.

– Köszönöm, uram – szólt az ifjanc, és valahol a félelem és a büszkeség érzése között, egy ugrással hátat fordított, és lefutott a dombról.

Amikor már nem látták, Vakmag lassan a kapitányhoz lépett. Hallott valami igazán komolyat Brechin hangjában, érezte, hogy valami nincs rendben.

– Kapitány – szólt udvariasan –, jó újra látni téged, és tudni, hogy valaki emlékszik még a régi mesékre. Mostanában minden megváltozott. Senkit sem érdekelnek a régi történetek. Sgorr és a Draila... kiölik Herne szellemét a csordából.

– Igen, Vakmag, sok a baj az Alföldön. Azért emlékszem a régi mesékre, mert olyan jól megtanítottad nekünk. Azt tanultam tőled, hogy ezekben a mesékben rejlik a Lore titka.

– Ó, igen – rázta meg koronáját Vakmag. – A Lore. Nem tisztelik már.

– Vakmag – Brechin válla megfeszült –, örülök, hogy találkoztunk, mert épp a Lore az, amire ma éjjel szükségem van.

Ezzel a kapitány elviharzott, fel a vízmosáson át, a Nagy Tölgy felé. Az égen függő telihold ragyogó, földöntúli fénnel öntötte el a völgyet, amikor Brechin odaért a találkozó helyére. Feltámadt a szél, nagy felhőpamacsokat sodort a hold kísérteties arca elé. A déli völgyek környékére oly jellemző, kiugró fennsíkon a Hadtest hús bikája, s körülöttük tizenöt draila-bika állt. Amint Brechin elérte a fennsík peremét, négy bika indult a fogadására. A fiatal Narl vezette őket, akivel Brechin tavasszal kis híján összeverekedett, amikor emez nem engedte belépni őt az Őrszemek közé.

– Herne legyen veled! – köszöntötte Brechin fennhangon, de nem túl szívélyesen.

– Brechin, késtél – róttá meg Narl, figyelmen kívül hagyva a hagyományos köszöntést. – Drail türelmetlen...

– Neked Kapitány vagyok! – rivallt rá a bika. Vállát megfeszítve megállt. A három másik megtorpant Narl mögött, és amint Brechin leszegte a fejét s dobbantott, felsorakoztak vezetőjük mögött.

– Bocsáss meg, Brechin kapitány! – szólt Narl gúnyosan. Láthatóan tartott a nekiszegezett hatalmas koronától. – Kiment a fejemből, hogy az Őrszemek mennyire kényesek a címükre. Ha most volna kedves csatlakozni hozzánk, Drail Vezérnek beszéde van veled.

Más körülmények között Brechin kihívta volna Narl-t. De most jobban szerette volna tudni, mi folyik a gyülekezőhelyen. Túl sokáig késlekedett már.

– Bizonyára Sgorr *Nagyúr*ra gondolsz – jegyezte meg Brechin megvetően, és átvágott a négy bika között. – Akkor mire várunk?

Brechin átsietett a mezőn, nyomában a négy drailával.

Amikor Brechin magára hagyta, Vakmag elügetett a gyülekezőhelyre. Két éve figyelte egyre növekvő undorral a Draila működését. Gyűlölte, amit Sgorr tett a csordával, s értett kicsit a politikához, így sejtette, hogy rossz vége lesz. Sgorr még a régi meséket is megpróbálta betiltani, bár a Hadtest sok tagja ellenkezett. De ma este valami más volt készülében. Nem tudta pontosan kifürkészni, de Vakmag túl sok időt töltött már a Herla legendáival ahhoz, hogy ne szívott volna magába valamit a varázslataikból, és ne bízott volna az ösztöneiben. És az ösztönei azt súgták, hogy valami készül.

Elgondolkozva ballagott lefelé, amikor hirtelen vagy harminc drailát látott a gyülekezőhely felé nyargalni. Szorosan egymás mellett futottak, a vízmósásban, kerülve a holdfényt, mintha attól tartottak volna, hogy valaki meglátja őket. Vakmag megtorpant, de amint megállt, rádöbrent, hogy a széljárás nem kedvez neki, a draila-bikák megérezhetik a szagát. Két draila-bika azonnal kiszagolta, le is szakadtak a csapattól, és elindultak Vakmag felé.

– Hé, te! – förmedt rá egyikük, amikor közelebb értek. – Mit kódorogsz a Nagy Tölgy körül?

– Semmit, kapitány – felelt Vakmag. – Csak mesét mondtam a fiataloknak. Szeretnek a domboldalban üldögelni.

– Ez csak a vén Vakmag – szólott egy másik bika –, ne aggódj miatta!

– Aggódni? Miattam? Kapitány, valami baj van?

– Ne törődj vele! – a kapitány zavarba jött a társa gorombasága miatt, és barátságosan hozzátette: – Az Őrszemek rókát láttak. Jobb lenne, ha visszamennél a völgybe.

– Természetesen, kapitány. Köszönöm a figyelmeztetést.

A bikák elügettek, és Vakmag sokkal jobban aggódott, mint eddig. Folytatta útját. A legelőn a csorda nyugodtnak látszott, de Vakmag észrevett egy másik draila-csapatot járkálni a tehenek között.

Meg-megálltak, mintha a teheneket próbálták volna megnyugtatni. Végül odébbálltak, hogy jelentsenek a parancsnokuknak. Vakmag látta, amint agancsaikkal bólogatnak. Vakmag úgy tett, mintha legeleszne, és egyre közelebb húzódott a három bikához, akik egy kis bozót mellett ácsorogtak. Sikerült láthatatlannak maradnia a bozót mögött, de elég közel ahhoz, hogy hallja, mit beszélnek.

– Mikor? – kérdezte egyikük izgatottan reszkető hangon.

– Nemsokára, Brach, nemsokára – suttogta a másik. – Légy türellemmel! Minden el van rendezve.

– Ki nem állhatom ezt az átkozott várakozást.

– Csendet! – hallott Vakmag egy harmadik hangot, amely idősebbnek tűnt a másik kettőnél. – Higgadtnak kell lenned, ha eljön az idő. Meg kell majd nyugtatnod a teheneket.

– Igen – helyeselt az első –, és nem lesz könnyű dolgod. Mi lesz, ha elfutnak?

– Nem hagyják itt a borjakat – nyugtatta meg az idősebb. – Ha meg is próbálják, elegen vagyunk, hogy visszatartsuk őket. Biztosnak kell lennünk Lóhere felől, ő a vezérünő. Most megyek. Rajta kell tartanom a szemem az Őrszemeken.

Azzal a bika sarkon fordult, és eltűnt a sötétben. Vakmagnak elakadt a lélegzete. Nagyon halkán elhátrált a bozótól, és a patak felé indult. Öreg, kérges ajkait a hús vízbe mártotta. Miután ivott, elindult a patakparton, a feje csak úgy zúgott a hallottaktól. Végre sima talajra ért, és egy fájdalmas hörrenést hallva megtorpant. Egy vajúdó tehénbe botlott.

– El onnan, Herne nevében! – kiáltott valaki dühösen a sötétből. Bhreac volt, az öreg tehén, aki Brechin kedvéért vigyázott Szelenecére. Kiszagolta Vakmagot.

– Nem akarok rosszat, öreg – szólta Vakmag lágyan, s rádöbbsent, mi történik. – Ki borjadzik?

– Ó, Vakmag, hát te vagy – ismerte fel a vén bikát Bhreac. – Szelenecé az, Brechin kapitány egyik tehene. Megkért, hogy vigyázzak rá.

– Az előbb találkoztam a kapitánnyal a dombon. A Nagy Tölgy felé tartott. Bhreac, valami baj van. A Draila odakint járőrözik.

– Bikák – mondta Bhreac megvetően –, csak bajt hoznak ránk. Nekünk, teheneknek fontosabb dolgunk is van. Vakmag, attól tartok, ez nehéz ellés lesz. Sose láttam még ilyen későn elleni senkit.

Az öreg bika bólintott.

– Ne félj, Szelence erős, és Brechin kapitány gyermekének több esélye van, mint bármelyik borjúnak.

– Bárcsak tehetnének valamit! – sóhajtott Bhreac.

A két öreg szarvas csendben állt. Szelence felületes és fájdalmas szuszogását hallgatták. Szerettek volna segíteni neki, de tudták, hogy ezt a tehennek egyedül kell végigcsinálnia.

Amikor Brechin megérkezett a gyülekezőhelyre, a Csorda Vezére a Nagy Tölgy ágai alól beszélt a bikákhoz. Drail tizenkét ágú koronát viselt, de az agancs méretéből látszott, hogy már gyengülőben van.

Hangja túlharsogta a szelet, nagy, bozontos teste előre-hátra hintázott. A köré gyűlt Draila tagjai lelkesen bólogattak. Brechin elmosolyodott, amikor megpillantotta Drail fiait a testőrségében. Jellemző volt Drailra, hogy a saját leszármazottainak különleges jogokat biztosított.

Drail nem volt csúf bika, de a pillantása kegyetlen volt. Balján Brechin elkapta Sgorr egyetlen szemének pillantását a holdfényben, és meglátta hosszú metszőfogait. Az agancstalan szarvasok gyakran növesztenek hosszú metszőfogakat, amelyek ügyesen használva legalább olyan veszélyesek, mint az agancsok. Sgorr homlokán idén sem nőtt korona, helyén csak csonkok éktelenkedtek. Bal szemüregén egy mély sebhely futott keresztül egészen a bal oldali szagmirigyéig.

– Ezeknek a pletykáknak és hazugságoknak véget kell vetni! – mondta éppen Drail. – Ha bárkinek valós panasa van, keressen meg engem vagy Sgorrt! A Draila szívesen kinyomoz...

Amint Brechin közelebb lépett, a Hadtest néhány tagja tiszteletlenül dobbantott. Drail megszólította a kapitányt.

– Brechin, örülök, hogy csatlakozol végre, már azt hittük, eltévedtél. Bandach átadta szívből jövő bocsánatkérésedet, de talán

elmondhatnád a Hadtest ifjú tagjainak, hogy az Őrszemek kapitánya miért késik a tanács gyűléséről?

– Drail Vezér – felelte Brechin hűvösen –, sajnálom, de tévedsz. A Herla csak az Őrszemek kapitányai jelenlétében ülhet össze. Csak fiatal bikákat látok. Kapitányt egyet sem. Hol van Straloch és a többiek?

A Hadtest egy-két tagja egyetértően bólogatott, de a Draila többi tagja dobbantott és előrébb léptek.

– Te megjelentél, Brechin kapitány – hallottak egy vékonyka, de kemény hangot. – Az Őrszemek nem ismernek el téged vezetőjükként? Te képviselheted őket.

– Sgorr! Jól tudod, hogy az Őrszemek kapitányai egyenrangúak. Egyenrangúként mindannyiuknak jelen kell lenniük, ha a tanácsot összehívják.

– Lehet – mosolygott Sgorr alattomosan –, de nem furcsa, hogy pont egy ilyen széles körben tisztelt Őrszem nem jön el, amikor Minden Csordák Vezére hívatja? Itt már semmi sem szent?!

– Drail Vezér! Mindenki tudja, hogy az egyik tehenem, Szelence hamarosan elleni fog. A vemhessége nehéz, és vele kellett foglalkoznom, mielőtt elindultam. Talán még a Draila kapitánya is megérti ezt.

– Csak azt értem – vágott közbe hűvösen Sgorr –, hogy Brechin kapitány nem mutat kellő tiszteletet. Talán elfelejti, hogy a tanács mindenekelőtt való. Emellett nem furcsa, hogy olyan sok időt tölt egy tehén társaságában?

A Draila tagjai bólogattak.

– Ahogy már mondtam – folytatta Brechin nyugodtan –, ez nem tanács, tehát nem látom értelmét...

– Hallgass, Brechin! – kiáltott hirtelen Drail. – Megfeledkezel magadról. Most pedig mondanom kell valamit nektek. Brechin kapitány, te vagy az élő példa arra, hogyan vesz ki a tisztelet a csordából. Ennek ideje véget vetni. Eljött a változás ideje. Először is: az Anlach közeleg, ezért tudatom a Hadtesttel, hogy Sgorral megvitatva úgy döntöttem, hogy a csorda egységére nézve veszélyes és felesleges lenne megküzdenie bárkinek is a csorda vezérségéért. A tehenek birtoklásáért vívott harc szintúgy szükségtelen.

Elállt a szél. Drail hangja tisztán csengett a holdfényben. Ha a Hadtest lába nem gyökerezett volna a földbe a hallottaktól, talán észrevették volna a harminc vagy több draila-bika közeledését a hátuk mögül.

– Ezért – folytatta Drail – a Draila úgy döntött, hogy legalább még három nyáron át én leszek a csorda vezére.

Drail elhallgatott, hogy szemügyre vegye szavai hatását. A draila-bikák közelebb húzódtak. Már hallották a híreket. Brechin mozdulatlanul állt. Nem tudta, hogy nevéssen, vagy üvöltsön. Nem is értette. Soha nem hitte volna, hogy Drail ezt megpróbálja. Hogy kihívás nélkül megtartsa a helyét! Elképzelhetetlen volt. Ez azt jelentette – Brechin próbálta elképzelni –, hogy Drail eltörölte a szarvasbögést. Nincs Anlach. Mintha magát az erdőt törölné el.

A völgy túloldalán egy tehén vonaglott a fájdalomtól. Az öreg tehén közelebb lépett, de Szelence dobbantott, és elküldte. Felemelte a fejét, és mélyet lélegzett. Izmai megfeszültek, és reszketni kezdett. Az erdő, a csillagok és a telihold összefolyt a szeme előtt.

– Nem. Ez lehetetlen. Nem teheted. Herne minden törvénye ellen való!

Brechin szólalt föl, erős, tiszta hangján. Szavai hallatán az összegyűlt bikák is nyugtalanul mozgolódni kezdtek.

– Már eldöntetett, Brechin – lépett előre vicsorogva Sgorr –, és a legtöbb csorda az Alföldön elfogadta Drail rendelkezését.

– Bolond vagy, Sgorr – kiáltott Brechin –, a Hadtest ezt nem engedi. Ti pedig figyeljetek jól rám! – fordult hirtelen a fiatal bikákhoz. – Drail megőrült.

Amint ezt kimondta, a sötétből mindenhol agancsok emelkedtek fel. A Draila bikái mindenhol. Leszegett fejjel, harcra készen. A csapda bezárult; körül voltak véve. Egy pillanatnyi tétovázás lett úrrá a Hadtesten.

– Mit is mondtál, Brechin kapitány? – vicsorgott Sgorr.

– Nem! – kiáltotta Brechin. – Ha a Hadtest elfogadja is, az Őrszemek soha!

– Ó, tényleg! Az Őrszemek – töprengett Sgorr. Öt draila-bika lépett közelebb Brechinhez. – Az Őrszemek. Úgy hiszem, Drail Vezér erről már gondoskodott.

Az összegyűlt bikákat hirtelen kővé dermedtette a völgyet meg-
rázó hatalmas bögés. Amint a hang forrása felé meredtek, a távoli
domboldalon egy szarvas alakját pillantották meg. Négy bika vette
körül, agancsaikkal mélyeket döfve a lányékába. Straloch volt az.
Sikoly szállt fel egy másik, majd egy újabb dombtetőről is. A völgy
fájdalomüvöltésektől visszhangzott.

– Ó, Herne! Mi történik? – kiáltott a berkenye alatt reszkető Sze-
lence. – Ez a fájdalom. Szörnyű.

A két öreg szarvas mozdulatlanul állt a közelben, csak a testük
reszketett. Már nem Szelencéért és a borjáért aggódtak. Hallották az
Őrszemek halálsikolyait a dombok közül, s a félelem szélként sópört
végig a csordán.

– Ki jön velem a harcba? – kiáltotta Brechin. – Ki harcol az Őrsze-
mekért?

A kapitány leszegte fejét, és egyenesen Sgorr és a Nagy Tölgy felé
indult. De ekkor hirtelen fenyegető agancsok csonterdeje állta útját.
Egy sor draila-bika eresztette le agancsait, így védelmezve a csorda
vezérét. Brechin felágaskodott, és vadul kapálni kezdte a földet.

Gyorsan kellett gondolkodnia. A Draila bikái agancsot szegezve
körülláltak. Brechin megpördült, amikor egy fiatal katona fájdalma-
san felkiáltott. Valaki oldalba döfte. A Hadtest néhány tagja, a körü-
löttük álló bikáktól félve, meghátrált. De akadtak még, akik harcol-
tak, döfködtek agancsaikkal, vagy hátsó lábukra emelkedve rúgták
ellenfelüket, mint a tehének, vagy azok a bikák, akiknek agancsát
még háncs fedi.

Brechin jobbján hirtelen megnyílt az út. Nekiiramodott hát, futás
közben minden irányba rúgva és öklelve. Egy pillanat múlva kiszaba-
dult a csetepatéből. Megérezte a szelet az arcán, és a feje kezdett kitisz-
tulni. De ahogy megállt a dombtetőn és körbenézett, megpillantott

egy bikát, mely épp őt vette célba. Brechin megvetette a lábát, és felkészült a harcra. A bika egyre közelebb jött, s Brechin megismerte a hangját. Bandach volt, az ifjú bika, aki Drail üzenetét hozta korábban.

– Bandach! – kiáltott boldogan Brechin. – Örülök, hogy él még köztünk néhány okos és bátor bika!

Észrevette, hogy Bandach arca csúnyán felhasadt.

– Sajnos kétlem, hogy a többiek is harcolni akarnak – lihegte Bandach. – A draila-bikák túl sokan vannak, mi pedig csak most váltottunk agancsot, gyenge még a koronánk. Láttad? Azok vezették a támadást, akiknek már kibújt a koronájuk a háncsból. Sgorr válogathatta össze őket. A Hadtest legtöbb tagjának még mindig túl lágy az agancsa a verekedéshez. Észre sem vettük, mire készülnek.

– Bátor Bandachom – sóhajtott Brechin –, nagyszerű Őrszem leszel.

Amint kimondta, a két bika felismeréstől dermedten meredt egymásra. De nem értek rá kétségbeesni, mert mögöttük kiáltás harsant. Egy draila-bika kileste őket, és most tíz vagy tizenkét szarvas rohant feléjük.

– Nos, kapitány, még mindig azt hiszed, hogy kémkedek? – kérdezte büszkén csillogó tekintettel Bandach. – Hadd mutassam meg egy Őrszem kapitánynak, hogy harcol egy fiatal bika, mert ezek meg akarnak ölni téged, Brechin.

– Nem, Bandach! – szólt Brechin halkán. – Figyelmeztetned kell Szelencét. Sgorr gyűlöl engem, s félek, hogy a borjam veszélybe kerül, ha velem történik valami. És ott van Szelence. Ha én nem leszek többé, Drail magának akarja majd. Meg kell mentened őket, Bandach.

– De kapitány...

– Tedd, amit mondtam, kérlek! Gyorsan!

Az ifjú bika a kapitány szemébe nézett. Végül bólintott.

– Herne kísérjen utadon, Brechin kapitány!

– Téged is, Bandach. Fuss szabadon!

Bandach visszaosont a domb aljába, és a pataknál álló berkenye felé indult. A lejtő alján megállt, és visszaneézett a feje fölött zajló

kísérteties jelenetre. A dombon tizenegy bika vette körül Brechint. Lassan, óvatosan közelítettek. Narl vezette őket. Brechin leszegte a fejét, hogy felkészüljön. Odalent már elcsitul a harc, és a gímszarvasok felnéztek a dombtetőre. Még Drail is megborzongott a természetellenes látványtól. A dombtetőn, a Nagy Tölgy fölött, a telihold fényében Brechin, az Őrszemek kapitánya harcolt az életéért.

Jobbra-balra ingatta agancsát, Herne szellemével megtelve szinte táncolt a Hold fényében. Ötször zárult be a kör. Ötször tört ki belőle, pompás koronájával söpörve félre támadóit. Hatodszorra egyikük vállon, s egy másik lányékon döfte. Brechin felemelt fejével kiáltott az ég felé. Mellő lábai összecsukszottak, és a földre rogyott. Még támadói is megtorpanak, amikor a kapitány nyögve megpróbált talpra állni. De végül Brechin leejtette a fejét, és a bikák előreléptek. Utolsó üvöltése mintha a világ szívét tépte volna fel, iszonyú csendet hagyva maga után a völgyben. Bevégeztetett.

Odalent a patak partján álló berkenye alatt egy tehén hevert mozdulatlanul, hosszú nyaka élettelenül pihent a fűben. Szelence lehunyta szemmel feküdt, oldala emelkedett és süllyedt a fáradt zihálástól. Mellette valami mocorgott a nedves fűben; az újszülött szarvasborjú kis híján Szelence életébe került. A kis jövevény vastag, gyapjas szőrzete nedves és ragacsos volt. Az apróság rugdalózott és hunyorgott, miközben minden igyekezetével próbált felállni, fülecskéi kétségbeesetten reszkettek a sötétségben.

2.

Élcserélt gyermek

*Ó, lélek, kicsiny vízcseppként
Tengerbe hullván ki lel majd reád?*

— CHRISTOPHER MARLOWE:

DOKTOR FAUSTUS TRAGIKUS HISTÓRIÁJA

(fordította: Gazdag Tímea)

– Maradj veszteg, vén bolond! Mit tehetnél a te korodban?
– Tudok még harcolni, nem igaz? – dörmögte Vakmag. – Az agancsaim gyengék, de még kioszthatok egy ütést vagy kettőt.
– Még egy borjút sem tudnál legyőzni, Vakmag – emelte fel a hangját Bhreac. – Légy ésszél! Ha ők verekedni akarnak, hát tegyék. Az öregek majd vigyáznak a fiatalokra.

Szelence felemelte a fejét, s hátrafordulva megnyalogatta a kis borjú arcocskáját, azután visszadőlt a fűbe. Még ettől a kis erőfeszítéstől is kimerült.

– Gyere, Vakmag, lássuk, mit tehetünk Szelencéért.

Vakmag lemondóan követte Bhreacot.

– Hát, kedvesem, ez nehéz volt – szólította meg szelíden az öreg tehén Szelencét. – De esküszöm, megérte. Szép gyermek. Sosem láttam még ilyen okos szemet, és ennyi foltot, mint amennyi a hátán van. Akár a hópelyhek, egyenesen az égből.

Szelence felnézett, és halványan elmosolyodott.

– Igen. Megérte – felelte halkan, ködös pillantással.

– De szörnyű is volt. Azt hittem, az egész csorda felsírt.

Bhreac és Vakmag egymásra pillantott, s a kicsi közelebb húzódott anyjához.

– Mi lesz a neve, kedvesem?

Szelence visszanézett a kicsire. A kis bikaborjú farka előre-hátra rezgett, ahogy anyja hasához igyekezett.

– Ha tehén lenne, biztosan Bhreacnak nevezném el. De mivel bika, legyen mondjuk Rannoch.

A nevet jól ismerte minden herla, hisz Rannoch egyike volt Csillagos Homlokú borjainak.

– Rannoch. Jó név – bólintott meggyőződéssel Vakmag. – Herne maga is elégedett volna.

– Köszönöm, Vakmag. Mit gondolsz erről, kicsi Rannoch?

Rannoch vadul csóválta a farkincáját, de a helyeslés nyilvánvalóan a buzgón szívott anyatejnek szólt, nem pedig anyja szavainak, melyekből még semmit sem értett.

– Aú. Ne olyan durván, kicsikém. Van még időd olyan nagyra nőni, mint Brechin.

Bhreac sürgető pillantást vetett Vakmagra, de az öreg szarvas megrázta a fejét.

– Szelence, megnézhetem őt? – kérdezte közelebb lépve.

– Természetesen. Legyen a mesemondó az első bika, aki üdvözli őt a csordában.

– Gyere hát, Rannoch! – szólt Vakmag gyengéden, orrával noszogatva a kis bikát. Vakmag gyengéd lökése megpördítette a borjút, és a kicsi egyszer csak az öreg mesemondó előtt állt, szétvetett lábakkal, hunyorogva. Vadul csóválta a farkát. Vakmag lehajolt, hogy megnyalja a kicsi orrát, de hirtelen visszahúzódott.

– Herne szent nevében – kapott levegő után.

– Mi az? – kérdezte Bhreac.

Vakmag alig hallhatóan suttogott valamit.

– *Homlokán a tölgylevél-jel...* – mormogta.

– Vakmag, kérlek, mi a baj?
– Nézd! – mutatta az öreg a borjú homlokát díszítő fehér foltot.
– Ugyan már, csak egy anyajegy – könnyebbült meg Bhreac. –
Már azt hittem, valami baj van.
– Igen, de nézd a formáját! – suttogta Vakmag.
A bikaborjú homlokán hófehér, tökéletes tölgyfalevelet formázó anyajegy ékeskedett.

A Nagy Tölgynél Drail számba vette az éjszaka veszteségeit, amíg a draila-bikák a gyülekezőhelyen járva ellenőrizték a Hadtestet.

– Nos, Sgorr – kezdte a vezér, amint meglátta kapitányát közeledni –, a veszteségek?

– Egy katona meghalt, többen megsérültek, Uram. A maradék átpartolt hozzánk.

Drail elégedetten bólintott.

– Bandach megszökött – tette hozzá Sgorr egy kicsit idegesen. –
De még napkelte előtt elfogjuk.

– Úgy legyen. Az Őrszemek?

– Ketten megszöktek. Az egyikük Salen, bár ő csúnyán megsebesült, a másik Spey kapitány. A többiekkel végeztünk. Mind halottak.

Mindketten hallgattak egy percig. Még ők is érezték, milyen szörnyűséget tettek.

– Nem jó, hogy Spey megszökött – jegyezte meg aztán Drail. –
Gyorsan fut. Mi van a Drailával?

– Néhányuknak megsérült az agancsa, puhábbak voltak, mint gondoltam.

Sgorr vicsorított – ami nála mosolygásnak számított. Örült, hogy a csapdája simán működött, és bár Brechin ellenállása hatásos volt, legalább elégtételt érzett. Látta, hogy Drailt felettébb bosszantotta, hogy Brechin olyan bátran harcolt, és Sgorr mindig örült, ha a vezér kellemetlenül érezte magát. Ez még befolyásolhatóbbá tette.

– Hol van? – kérdezte Drail.

– Brechin? Még a dombtetőn, Uram.

– Nos, akkor fejezzük ki tiszteletünket!

A két bika felfutott a dombra, de mielőtt elmentek volna a Nagy Tölgy mellett, Sgorr megállt, és sutyorgott valamit egy másik bikával. Amaz bólintott, és elindult lefelé a völgybe. Sgorr folytatta útját, gondosan ügyelve arra, hogy mindig a sánta Drail mögött haladjon. Amikor megpillantották őket, a draila-bikák fejet hajtottak. Brechin a dombtetőn feküdt. Pompás teste élettelenül hevert, nyelve kilógott fogai közül. Szeme csukva volt, a vér még szivárgott az oldalából és a lágyékából. Sgorr hátramaradt, amíg Drail körüljárta a holttestet.

Végül a Csorda Vezére lehorgasztott fejjel megállt. Agancsát Brechin koronájába akasztotta, és nagy erőfeszítéssel felemelte fejét a földről. Kétszer megbillentette a halott koponyáját, majd hagyta a földre zuhanni. Már visszaindult Sgorrhoz, amikor hirtelen megtorpant és visszafordult. Visszalépett és olyat tett, amitől az összegyűlt bikákat is kirázta a hideg. Megfordult, hátsó patáival kapálni kezdett a földön, aztán fejbe rúgta az élettelen Brechint. A csapás a kapitány jobb agancsát érte, amitől az egy nagy roppanással kettétört. Drail elégedetten visszasétált Sgorrhoz.

– Szép rúgás, Uram – hízelgett Sgorr. – Egy fiatal bikának is becsületére válna.

– Herne szerelmére! Szelence! Majdnem megfledkeztem róla! Indulj, Sgorr!

– És a borjú?

– Hernére! – rontott rá Drail Sgorra. – Neked mindent el kell magyarázni? Nem verekedtél annyit ma éjjel, hogy ne bírnál el egy újszülöttel!

Sgorr fejet hajtott és elhátrált. Azután sarkon fordult, és a magához hívott négy draila-bikával az oldalán lement a völgybe.

Amikor Bandach meglátta a földre zuhanó Brechint, egyenesen a patakhoz ment, ahol a tehének gyülekeztek. Futott, ahogy csak a lába bírta. De látta, hogy a mezőn mindenhol draila-bikák nyüzsögnek. Orrába kúszott a félelem szaga, és látta, hogy a tehének idegesen tekingetnek a bikák felé. Nem sok hiányzott hozzá, hogy pánik törjön ki közöttük, amikor felhangzottak az Őrszemek kiáltásai, és most

a draila-bikák igyekeztek megnyugtatni a teheneket. A Draila hazug szavai megnyugtatták a nőtényeket, mert azok el akarták hinni, hogy csak egy apró lázadásról van szó a csordában, amit hamarosan levernek.

A kérdezősködő teheneket elkülönítették a többiektől. Bandach hús tehenet látott, akiket feltűnés nélkül bekerítettek, és borjaikkal együtt elvezettek a Nagy Tölgyhöz. Időnként akadt egy-egy tehén, aki nyomában borjával megpróbált kitörni, de a Draila lecsapott rájuk, és visszaterelte őket, még ha ehhez az agancsaikat kellett is használniuk.

Miközben Bandach egy tisztafa fedezékéből figyelte az elhaladó csapatot, Lóherét, a vezérünőt látta meg, amint az észrevétlenül eloson a csapattól, és felé tart. Bandach hátrálni kezdett, nehogy meglássák, de a fák között rálépett egy száraz ágra, s a reccsenés felhívta rá a tehén figyelmét. Lóhere megtorpant, éberén figyelt, idegesen pislogott, és a levegőt szimatolta.

– Ki van ott? – suttopta.

– Lóhere! Én vagyok az, Bandach. Ide be, gyorsan!

Az üdő bebújt a fák közé, és egy pillanatig reszketve nézett Bandachra.

– Hallottad, Bandach? Az a szörnyű hang. Aztán meg jött a Draila...

– Tudom. Átvették a csorda irányítását.

– Lehetetlen, Bandach. Megölték az Őrszemeket?

Bandach az üdő szemébe nézett. A pillantása iszonyatról árulkodott.

– Lóhere, nem maradhatunk itt, nem biztonságos. Pedig még van egy elintéznivalóm. Brechin megkért, hogy figyelmeztessem Szelenécét. Tudod, közeleg az ellése. Ez volt Brechin utolsó kívánsága.

Lóhere alig figyelt a fiatal bikára, de ez a hír észhez térítette.

– Brechin halott?

– Igen.

– Akkor sietnünk kell. Nincs vesztegetni való időnk.

De ebben a pillanatban zajt hallottak az erdő széle felől. A teheneket őrző draila-bika észrevette, hogy Lóhere hiányzik, és most öten

a keresésére indultak. Már kiszagolták, és elindultak feléjük a bozótton keresztül.

– Mit csináljunk? – kérdezte Lóhere kétségbeesetten. – A nyomdra vezettem őket.

– Visszafelé nem mehetünk. Szerencsét kell próbálnunk a tisztáson keresztül. Ha elég gyorsan futunk, elérhetjük azokat a fákat ott, és a lejtőt. Van ott egy csapás, amit jól ismerek. Visszavezet a szurdokba, a patakhoz.

Bandach tudta, hogy reménytelen a próbálkozás: kevés tehen tud lépést tartani egy bikával. De ez volt az egyetlen esélyük. Lóhere hirtelen valami rendkívüli dolgot tett. Kihátrált a bozótból.

– Ég veled, Bandach! – búcsúzott halkán. – Herne legyen veled!

Mielőtt Bandach egyáltalán rájött volna, mi történik, a draila-bikák körülvették a tehenet, és visszakísérték a csoporthoz.

Amikor elmentek, kisurrant a fedezékből, és átfutott a völgyön. A csapás, amiről beszélt, egy hosszú út volt a patakig. Bandach ösztönösen tudta, hogy nincs sok ideje. Kétségbeesetten rohant, keresztül árkon-bokron. Helyenként ritkán nőttek a fák, és látta a tisztást, egy helyen pedig egészen a Nagy Tölgyig ellátott, a völgy felett. Vajon Drailt és Sgorrt látta a dombtetőn, ahol Brechin meghalt? De futott tovább, nem mert megállni vagy visszaneézni.

A csapás lejteni kezdett, és Bandach lefelé indult rajta. Ahol az ösvény élesen délnek fordult, hirtelen le kellett szökennie róla, hogy elkerüljön két draila-bikát, akik elállták előtte az utat. Kis híján legurult a dombról, de visszanyerte egyensúlyát. A bikák meghallották, és máris a nyomába eredtek. Hiba volt kikerülni őket, így ők kerültek magasabbra a domboldalban.

– Bandach! Hallottuk, hogy megszóktél – kiáltott egyikük. Mindketten leszegett agancsokkal közelítettek felé. – Most hová tartasz? Talán figyelmezteted Szelencét, hogy Sgorr Brechin borjára vadászik?

Bandach hátrálni kezdett, de a fara egy fába ütközött. Megvetette a lábát, és felkészült a harcra. Az első szarvas előrevetette magát, és Bandach kilépett, hogy visszaverje a csapást. Keményen

összeütköztek, agancsaik hangosan csapódtak egymásnak. A csapás lehántotta a bársonyt a draila-bika agancsáról. Bandach elkábult az ütéstől. Támadójának ugyan lendületet adott a lejtő, de kifulladt. Mire Bandach készen állt az újabb támadásra, amaz is összeszedte magát.

Szörnyű csattanással akaszkodtak össze ismét. Bandach állta a sarat, de a másik bika is csatlakozott a verekedéshez, s amíg egyikük szorosán tartotta a fiatal bika koronáját, másikuk megpróbálta Bandach torkába döfni az agancsát. Szerencsére megcsúszott, így elvétette, és Bandach oldalába talált, de így is mély sebet ejtett rajta. A két draila-bika visszanyerte egyensúlyát, Bandach pedig lenézett az oldalán tátongó sebre. Csúnyán vérzett. A lejtő a másik kettőnek nagy előnyt jelentett. Bandach felkészült a következő összecsapásra.

Hirtelen lehasadó faágak, hulló levelek zaja hallatszott. Egy alak csörtetett feléjük fentről. Nem volt idő kitérni a bika útjából. Koronája leghegyesebb ágai az oldalán érték a Bandachot megsebesítő bikát. A rémült állat ijedten felbődült és megpróbált ellenállni, de a támadás ereje leütötte a lábáról. A támadó bika rázuhant, elvesztette az egyensúlyát, és mindketten legurultak a lejtőn.

Bandach nem vesztegette az időt. Szinte ugyanabban a pillanatban, amikor az ismeretlen szarvas összecsapott az első bikával, Bandach leszegte a fejét és támadott, agancsát egyenesen a második bika mellének, a vállívek találkozásánál lévő lágy húsnak szegezve, és célba talált. A lejtő ezúttal Bandachnak kedvezett. A vérző draila-bika elmenekült. Bandach megrázta magát és körülnézett.

Láthatta, hogy odalent a másik draila-bika felkel és elfut. Nem messze tőle az ismeretlen bika is feltápáskodott. Jobb oldali agancsa kettétört, vérrel és leszakított hánccsal borítva lógott le a rózsájáról. Bandach hirtelen felismerte. Salen volt az, akinek a tehene, Páfrány halott borjút hozott a világra. Az öreg bika felkapaszkodott a lejtőn. Mellső lábai hirtelen elgyengültek, és összeesett. Bandach csak ekkor vette észre a lágyékán ejtett mély sebet.

– Salen, Salen! Megsérültél! – sietett felé.

– Igen – zihálta Salen kétségbeesetten. – Széllel szemben ütöttek rajtunk. Először azt hittük, Őrszemek, és már késő volt, amikor rájöttem, mi történik. A gyávák falkában támadtak. Túl sokan voltak, Bandach, túl sokan.

– Csitt, Salen! Ne beszélj!

– Láttalak fentről – folytatta Salen levegőért küzdve. – Odafent pihentem a páfrányosban. Amikor láttam, hogy nekiszegeztek a fának, rájöttem, hogy semmi esélyed. Tudtam, hogy ezzel a sebbel sík terepen nem segíthetek, de a lejtő sokat segített.

– Megmentetted az életemet, Salen.

– Legalább tettem valami jót – bölintott elüvegesedő tekintettel Salen. – Átkozott Draila. Megölték Tarnt, Stralochot és Crinnant. Elmentem a holttestük mellett a régi kőhalomnál. Láttam, ahogy elkapták Speyt a keleti dombon. Mindenkinek vége, Bandach, mindannyiunknak. Az Őrszemeket elpusztították.

– Pihenj, Salen!

Salen feje előre-hátra ingott. De hirtelen kitisztulni látszott a tekintete.

– Mondd, mi lett Brechin Kapitánnyal?

Bandach tétovázott.

– Nem te vagy az utolsó Őrszem. Láttam Brechin kapitányt, elmenekült a nyugati dombokon át.

– Tudtam – sóhajtott Salen megkönnyebbülve –, Brechint soha nem kapják el. Mégis maradt remény.

Salen teste megrázkódott. Lábai remegtek, és egy mély sóhajjal letette fejét az erdő talajára. A völgyben a Draila végre megnyugtatta a teheneket, és az ideges anyák újra legelészni kezdtek. De hirtelen egyként felkapták a fejüket, a tehének és borjaik megrezzentek s fülüket hegyezték. A domboldalról, ezen a szörnyű napon utoljára, még egy fájdalmas kiáltást sodort a szél a völgybe. Bandach gyászolta Salent.

– Elég legyen az ostoba meséidből, Vakmag! – mordult fel Bhreac a berkenye alatt. – Megrémiszted Szelencét.

Szelence kis borja éppen enni kezdett.

– Ezek nem ostoba mesék – morogta Vakmag.

– Butaság! Sokkal fontosabb aggódnivalónk van, mint egy anyajegy egy borjú homlokán.

A gondolataiba merült Szelence a fülét hegyezte.

– Hogy érted ezt, Bhreac? – kérdezte. – Mi a baj?

Bhreac elhallgatott. Idegesen pillantott Vakmagra.

– Mi történt? – kérdezte újra Szelence, és feltápáskodott.

– Kedvesem – kezdte Vakmag halkán –, verekedés volt a csordában. A Draila készül valamire.

– Brechin! – kiáltott fel Szelence. Már talpon volt, és idegesen kapálta a földet, míg a borja a lábai közé húzódott.

– Nem tudom. Amikor utoljára láttam, a gyülekezőhely felé tartott.

– Akkor nem álmodtam? Azokat a sikolyokat a domboldalból...

– Nem, kedvesem, nem álmodtad. Megtámadták az Őrszemeket.

Rannoch megérezte anyja izgatottságát, és hozzábújt. Aggodalommal nézett fel a két öreg szarvasra.

– Meg kell találnom Brechint – nézett körül kétségbeesetten Szelence. A közeli fáknál Páfrány legelészett közömbösen, mellette halott borja feküdt mozdulatlanul.

– Nem, kedvesem, jobb, ha most itt maradsz a kicsinyeddel – csitította Bhreac. – Vakmag szerint a csorda hemzsege a draila-bikáktól. Vakmag, hová mész, te vén bolond?

A mesemondó odébb sétált, a patakpart felé, és a parton szaglászott nyomok után kutatva.

– Nem érünk rá legelészni, Vakmag! – csattant fel Bhreac. – Megörültél?

Vakmag felnézett, az orra csupa sár volt. Visszaügetett a tehenekhez.

– Vakmag, ne légy ostoba! – szólt Bhreac.

– Hallgass, tehén! – dörrent rá hirtelen a mesemondó. – Szelence, én már öreg vagyok és néha furcsán viselkedem. De az biztos, hogy nagy a baj a csordában. Nem értek a politikához. De egyet tudok: a kis Rannoch anyajegyje csak bajt hoz a fejére. Hiszel nekem, Szelence?

Szelence nem értett semmit, de amikor a vén mesemondó szemébe nézett, látta, hogy az halálosan komolyan beszél. Bólintott.

– Gyere csak, Rannoch! – mondta Vakmag, és megbökte a kicsit, aki ijedten megpördült. Az öreg szarvas lehajolt hozzá, és orrát a borjú homlokához dörzsölte. A sár elfedte a fehér tölgylevelet.

– Máris jobb! – jelentette ki Vakmag. – Nem járkaálhatsz itt egy ilyen szép anyajeggyel, hogy a többiek irigykedjenek, igaz?

Rannoch felpislogott rá, aztán hirtelen megriadt az öreg szarvas nagy orrától, és anyjához simult. Szelence átnézett a völgy felett. Nem tudta, miért, de jobban érezte magát attól, amit Vakmag tett.

– Drága Brechin – sóhajtott fel –, bárcsak jönnél már...

Sgorr arcába vágott a szél, tüdeje megtelt örömmel, ahogy a Draila élén futott. Az éjszakai rajtaütés sikere legvadabb várakozásait is felülmultha. Az Őrszemek már oly régóta jártak túl az eszén – hát ennek most vége. Brechin meghalt, és ezzel új idők köszöntenek be az Alföldön. Drail még három nyáron át vezeti a csordát, s ezzel Sgorr pozíciója is biztosítva van.

Drail. Vén bolond – gondolta Sgorr magában. De már nem tart ki soká. Lesántult és megfáradt. De ki kell várnom az én időmet. Aztán majd meglátják. Majd mondhatják a magukét, amikor egy koronátlan bika lesz Minden Csordák Vezére.

Sgorr szájíze megkeseredett. Visszaemlékezett az első alkalomra, amikor nem nőttek új agancsai. Az az iszonyú szégyen! Ahogy a nála ostobább bikák is lenézték. Ez azelőtt volt, mielőtt elüzték, és egyedül kényszerült járni a vadont. De a sors úgy akarta, hogy ráakadjon erre a csapat brailahra. Ha nem lett volna a hiszékeny, sánta Drail – gondolta Sgorr –, hol lenne ő most?

Gondolatai Brechin felé fordultak, és elégedetten vigyorgott. Brechin ellenezte a legelszántabban, hogy befogadják a csordába; és most halott, és ő, Sgorr úton van, hogy elrabolja a tehenét. A gyönyörű Szelencét. Drailé lesz. Legalábbis egyelőre.

Amikor Szelencére gondolt, Sgorr kissé összezavarodott. Életében először érzett valami szeretetfélét. A tehén szép, sima testére, büszke

fejére gondolt, de amikor próbálta kettőjüket együtt elképzelni, a kép kifakult. Hogy is tudnám rábírní, hogy velem akarjon lenni? – gondolta keserűen. Egy félszeművel, aki korona híján még harcolni sem tud. De valahogyan majdcsak megszerzi. Aztán rájött: A borjú. Nemsokára, Szelence, nemsokára. Aztán bosszút áll saját csúfságáért.

Egy feléje futó bika látványa rázta fel gondolataiból. Ő maga küldte a gyülekezőhelyről, hogy keresse Szelencét.

– Nos – kérdezte a fejét hajtó bikától –, megtaláltad?

– Nem, Uram. De az a tehén ott úgy gondolja, hogy a patakon túl van.

– Jó. Nézzünk utána!

Sgorr megfordult, és elindult egyenesen Szelence és Rannoch legelője felé.

Vakmag nyugtalanul járkált fel-alá a patakparton, igyekezett szemmel tartani a völgyben lévő Drailát, míg Bhreac próbálta megnyugtatni Szelencét.

– Brechin jól van, drágám – mondta a kedves, öreg tehén –, meglátod. Sosem vesztett még csatát.

– Nem – hagyta rá Szelence idegesen. – Biztosan igazad van.

Szeme sarkából Szelence megpillantotta a megriadó Páfrányt, két szarvas csörtetése zaját hallotta a hegyoldal fái közt.

– Egy bika – suttogta Szelence. – A dombról tart lefelé.

Vakmag is hallotta a zajt, és nyomban mellettük termett.

– Brechin? – reménykedett Bhreac.

Ekkor az ágak szétváltak, és amint a szarvas megjelent, Szelence megrázta a fejét.

– Nem ő az – sóhajtott szomorúan, és figyelte a feléjük futó Bandachot. A vérben és verejtékben ázó bika zihálva közeledett.

– Bocsássatok meg, ha rátok ijesztettem – szólította meg őket. – Brechin kapitány küldött.

– Brechin? Jól van?

Bandach lehorgasztotta fejét.

– Nem, Szelence, sajnálom. Az Órszemek mind meghaltak.

Szelence reszketve hátrálni kezdett. Rannoch próbált remegő anyja hasa alatt maradni.

– Mit tettek? – kiáltott fel Vakmag. – A bikák nem ölik meg egymást!

– Drail megőrült. Betiltotta az Anlachot.

– De ezt nem teheti.

– A Draila mindenhol ott van. Szelence, azért jöttem, hogy figyelmeztesselek. Eljönnek érted, hogy Drailhoz vigyenek.

– Drailhoz? – kiáltott fel Szelence. – Soha!

– Van rosszabb is – nézett le Bandach a kis Rannochra. – Sgorr úton van ide, hogy megölje a fiadat. Menekülőnök kell.

Bandach szavai elfújták a szörnyű szomorúságot Szelence szívéből. Már csak a kicsinye megmentésére tudott gondolni. Boldogan meghalt volna, ha ezzel megmentheti Rannochot.

– Nyugatnak megyünk a szomszédos völgyön át – jelentette ki Bandach. – Onnan pedig a hegyekbe. Talán egyenest a Felföldre.

Bhreac rémülten nézett Szelencére. Az Alföldi szarvasok számára a hegyek a titokzatos mesék és legendák távoli vidékét jelentették.

– De a kicsi... ő nem élne túl ezt az utat.

– Meg kell próbálnunk. Ez az egyetlen esélye.

– Igen – egyezett bele Szelence –, meg kell próbálnunk.

– Késő! – kiáltott fel Vakmag.

A patakon túl, úgy harminc fányi távolságra megpillantotta a felénk ügető Sgorrt és az öt draila-bikát.

– Elvesztünk – suttogott Bhreac.

– Csitt! – szólt rá Vakmag. – Van egy ötletem. Bárcsak több időnk lenne!

– Ha idő kell, megkapod – kiáltott rá Bandach –, de siess, Herne szerelmére!

Bandach mellső lábait felemelve a magasba szökött, és – agancsát hátrahajtva átgázolt a patakon. Már a völgy közepén járt, amikor a draila-bika észrevette, és ahogy arra Bandach számított is, az egész csapat utánaeredt. Bandach arra számított, hogy Sgorr nem fogja

kockázatni saját testőrségét, de nem tud majd ellenállni egy ilyen zsákmánynak.

Bandach fülében zúgott a szél, szívében harag lüktetett. Gyors volt és fiatal, és egy ideig jókora előnye volt üldözőivel szemben. De végül a sok erőfeszítés és a domboldalon vívott harc miatt ereje alábbhagyott, és a draila-bika kezdte behozni hátrányát. Bandach egyre lassult, a draila-bika pedig egyre közeledett. Végül beérték. Kirúgott, de egy agancs épp a lábába fúródott, és Bandach elesett. Soha többé nem állt fel.

Sgorr lassan visszavezette csapatát a patakhoz. Ki akarta élvezni a pillanatot. Amikor elérték a távolabbi partot, megpillantotta Szelencét és a bolond mesemondó Vakmagot, meg egy öreg tehenét, akit nem ismert. Szelence alakján látszott, hogy már megszült.

– Szelence! – szólította meg a tehenet mézesmázos hangon. – Remélem, jól vagy.

– Vidd innen a koszos, hazug nyelvedet, Sgorr – köpött felé Szelence, és hátrálni kezdett.

– Kedvesem, az ilyen beszéd nem méltó egy kapitány tehenéhez.

– Megfizetsz azért, amit tettél, Sgorr.

– Amit tettem? Ó, igen. Persze. Szóval beszéltél az árulókkal és a kémekkel. Akkor hát mindent tudsz?

– Tudom, hogy megmérgezted a csordát. Tudom, hogy megölted Brehint és a többieket. Tudom, hogy megszegted a Törvényt.

– Milyen kár. Reméltem, hogy magam adhatom át neked a híreket.

– Ha lenne koronám, Sgorr, kiszúrnám veled a megmaradt szemedet is.

– Igen. Érthető, hogy fel vagy dűlva. Talán sokkal kellemesebb dolgokra kéne gondolnod. Nos, mindenesetre van egy meglepetésem a számodra. Drail látni akar.

– Drail! – szólt Szelence megvetően. – Inkább meghalok, mint hogy szóba álljak azzal a vén nyomorékkal.

Sgorr nagyon megörült, mert eddig úgy gondolta, lehetetlen, hogy Szelencének ne lenne kedvére Minden Csordák Vezére.

– Nos, csak egy időre... Mások is szívesen gondoskodnának rólad, én például még fiatal vagyok.

Szelence hitetlenkedve meredt a félszemű bikára.

– Te, Sgorr? Te? Akkor már inkább Drail, mint te, még ha ezer évig élek is. Mást kell keresned, hogy kimossa a szemedet és nyalogassa a füleid között!

Sgorr összerándult a sértés hallatán.

– Hát jól van, Szelence. Drailé leszel. De előbb – folytatta álnok hangon – talán bemutatathatnál a borjadnak. Fogadok, hogy okos jószág, ha az anyjára ütött.

Bhreac rémült pillantást vetett Vakmagra.

– Mit akarsz egy borjútól, Sgorr?

A három szarvas próbálta eltakarni Sgorr elől a borjat.

– Egy bika talán már nem is mutathat ártatlan érdeklődést egy új élet iránt?

– Kétségtelen, hogy Draile is nagyon érdeklő Brechin fia.

– Úgy, szóval bika lett. Micsoda öröm! Csakhogy, kedvesem, te tévedsz. Draile cseppet sem érdeklő, hogy Brechinnek fia lett-e vagy lánya. És most félre onnan!

Sgorr vicsorított, és a draila-bikák közelebb léptek.

– Jól van – felelte Szelence hűvösen. – Láthatod őt. Tessék.

Ahogy Szelence félreállt, Sgorr megmerevedett. Keserű csalódottság öntötte el.

– Halva született – mordult fel undorral a hangjában. Szelence lábainál a fűben egy halott borjú feküdt. – Milyen szomorú. De ez nem ronthatja el Draile dicsőségét. Vár téged.

– Már megmondtam, Sgorr – sziszegte Szelence –, inkább a halál.

– Gyere! Semmi szükség erre a színészkedésre. A Draila tisztelességgel elkísér a Nagy Tölgyhöz.

Sgorr a bikákra pillantott, akik erre közelebb húzódtak.

Bhreac hirtelen közéjük lépett.

– Ne merészeljetelek hozzányúlni! – kiáltotta az öreg tehén. – Mit akartok tőle egyáltalán? Hiszen most ellett!

– Sok minden megváltozott a csordában – mosolygott Sgorr –, de arra gondolni sem mernének, hogy bántsák őt. Mehetünk?

– Soha! – kiáltott Szelence. – És ha nem küzdesz meg velem, jusson eszedbe, milyen sok mérgező növény él az erdőben! És mielőtt meghalok, elmondom Drailnak, hogy miattad tettem. Hogy magadnak akartál, és nem tudtam így tovább élni.

Sgorr tétovázott. Aztán rosszindulatúan elmosolyodott.

– Jól van. *Téged* nem kényszeríthetünk. De talán vannak, akiket szeretsz.

– Mit csináltak? Takarodjatok, goromba dögök! – kiáltott Bhreac, miközben két bika bökdösni kezdte az öreg tehenet az agancsával.

Vakmag megpróbált segíteni, de újabb két bika állta útját.

– Láthatod – folytatta Sgorr hűvösen –, van választásod.

– Ne hallgass rá, Szelence! – kiáltott Bhreac, miközben meglökte az egyik bikát. – Már öreg vagyok, nem számít, mit tesznek velem.

Szelence tétovázott, és Sgorr folytatta.

– Nagyon megható. De azért vannak még, akik szenvedhetnek helyetted. Te ott – fordult Sgorr az egyik bikájához –, hozd ide azt a tehenet a borjával.

Sgorr Páfrány felé intett, aki újszülött, fehér hátú borjával csendben ácsorgott az erdő szélén.

– Jól van. Rendben. Hagyd őket! Nem ártottak neked.

Sgorr figyelmesen nézte a gyönyörű tehenet.

– Semmi öngyilkosság?

– Semmi öngyilkosság.

– Nagyon helyes.

– Meg kell ígéred nekem valamit, Sgorr – kérte csendben Szelence. – Ne bántsd Bhreacot és Vakmagot! Öregek már. Nem árthatnak neked.

Sgorr állta Szelence büszke pillantását. Megint érezte azt a furcsa zavart.

– Micsoda gyengédség. Remélhetem, hogy egy nap nekem is jut belőle?

Szelence tekintete megrebbent.

– Talán – bölintott keserűen.

– Akkor jó. Eresszétek el őket. Ideje hazatérni a Nagy Tölgyhöz.

Ezzel a Draila bikái körülvették Szelencét, és Sgorral az oldalán elvezették. Szelence úgy érezte, a szívét tépték ki. Elviselhetetlen volt, hogy Rannochot egy másik tehénnel kell hagynia. Brechin jutott eszébe, és előtötte a szomorúság.

– Esküszöm – suttogta magában –, Herne-re és az Ősi Törvényre, hogy sosem lesz többé gyermekem.

A Szelencét kísérő csapat elhaladt a véres fűben heverő, élettelen Bandach mellett. Bandach mellett, aki időt nyert, hogy Rannochot Páfrányhoz vigyék. Időt nyert, hogy elmagyarázzák neki, mi fog történni. Időt nyert, hogy Vakmag odahúzhassa Páfrány halott gyermekét Szelence mellé.

– Köszönöm – suttogta Szelence.

A legelőn két öreg szarvas állt kővé dermedve, és egy újszülött borjú bújt egy meglepett tehénhez. Páfrány szomorúan megrázta a fejét, látva, hogy Szelencét elviszik. Tudta, mennyire fáj egy borjú elvesztése. Lenézett saját halott gyermekére, de gyorsan el is kapta a tekintetét.

– Nem értem én ezt – szólt halkán. Érezte, ahogy az erős, új élet a hasát böködi, és bár tudta, hogy a gyermek, aki a tejét issza, nem az övé, érezte az anyai szeretet mindent elsöprő erejét.

– Szelencének nem esik bántódása, Páfrány – suttogta Bhreac.

Az öreg tehén Vakmaghoz fordult.

– Gyere, te vén bolond! Vigyük innen Rannochot és Páfrányt! Vakmag! Vakmag?

Vakmag nem figyelt.

Páfrányt nézte és a sárfoltos homlokú borjút.

– Mi az? Mit mondasz? – kérdezte Breach.

– *Fiú, kit szült más anya...* – motyogta Vakmag. – Ez a Jövendölés. A Jövendölés.